

Goljat ja jättiläiset Raamatussa

Juhani Aitomaa

1.Sam.17:4-7: "Niin filistealaisten joukoista tuli kaksintaistelija nimeltä Goljat, kotoisin Gatista. Hän oli kuuden kyynärän ja vaaksan pituinen. Hänellä oli vaskikypäri päässänsä ja suomuspanssari yllänsä, ja rintahaarniska, joka painoi viisituhatta sekeliä, oli vaskea. Ja hänellä oli säärissään vaskivarukset ja selässään vaskikeihäs. Hänen peitsensä varsi oli niinkuin kangastukki, ja hänen peitsensä kärki, joka painoi kuusisataa sekeliä, oli rautaa. Ja kilvenkantaja kävi hänen edellensä."

Goljatin ja Daavidin taistelu on Raamatun kertomus jonka lähes kaikki suomalaisetkin tuntevat. Filistealainen Goljat oli suurikokoinen ja pelottava ilmestys haastaessaan itsevarmana israelilaisia kaksintaisteluun, johon lopulta Daavid lupautui. Goljatin pelkkä rintahaarnista (vaski on muinoin tarkoittanut lähinnä kuparia) painoi lähes 60kg. Hänen rautaisen keihäänkärkensä paino oli n. 7 kg. Kaikkine varustuksineen Goljat kantoi yllään lähes 100 kg painoa.

Eri käsikirjoitukset antavat Goljatile erilaisia mittoja. Hänen pituudekseen sanotaan 6 kyynärää ja vaaksa, joka vastaa n 300 cm. Mitta tulee masoreettisesta tekstistä n. 1000 jKr. VT:n kreikankielinen käännös Septuaginta antaa Goljatin pituudeksi "vain" 4 kyynärää ja vaaksa, eli lähes metrin vähemmän. Samoin myös Josephus ja Kuolleen Meren käärojen teksti. Raamatun kuvaus Goljatin varusteiden painosta antaa kuitenkin viitteen siitä, että Goljatin on pitänyt olla paljon tavallista aikalaistaan suurempi.

Babylonian Talmud kertoo, että Goljat oli Daavidin isoisoäidin Ruutin puolison sisaren Orpan poika. Ruutin kirjan selitys, Ruth Rabbah, taas sanoo Orpan ja Ruutin olleen sisaria. Raamattu kertoo Ruutista ja Orpasta Ruutin kirjan luvussa 1. Talmudin mukaan Orpa eli hyvin moraalitonta elämää ja Goljatilla sanotaan olleen "noin sata isää". Talmudin kertomuksella halutaan erityisesti painottaa Goljatin jumalattomuutta. Myös Koraani kuvaa Goljatin ja Daavidin ottelua. Muslimiperinteessä sitä käytetään esikuvana Muhammedin taistelusta vihollisiaan vastaan.

Golanilla sijaitsevaa Rujm el-Hirin rauniota on sanottu "Israelin Stonehengeksi". Paikka on suurin piirtein yhtä vanha kuin kuuluisa brittien Stohenge. Itse raunio on määritely 5000 vuoden ikäiseksi. Se havaittiin ilmasta sen jälkeen kun Israel eteni Golanille vuoden 1967 "kuuden päivän" sodassa. Raunio, joka koostuu laajoista kivirenkaista (5 kehää), on edelleen tutkijoille suuri mysteeri. Rakennelma on halkaisijaltaan 159 m ja kehiin kerätty kivimäärä on n 40 000 tonnia.

Sen heprealainen nimi Gilgal Refaim tarkoittaa "jättiläisten pyörä" ja viittaa Raamatussa mainittuun jättiläisrotuun, refalasiin. 5.Moos3:11 mainitsee refalaisten (hepr. sana rephaim tarkoittaa jättiläistä, nykyhepreassa myös kummitus, henki) viimeisen jälkeläisen Baasanin kuningas Oogin, jonka

ruumisarkun pituus oli ”yhdeksän kyynärää”, vastaa n. 4-4,5 m. Siinä missä suom.kiel. 1938 käännös puhuu ruumisarkusta, KJV ja monet muut käännökset puhuvat Oogin rautaisesta vuoteesta. Gilgal Refaimia on sanottu myös näiden viimeisten refalaisten hautapaikaksi. Kaivaukset eivät ole toistaiseksi tuottaneet materiaalia josta paikan tarkoitus selvästi ilmenisi.

Vuonna 2014 levisi netissä valheutinen, että Rujm el-Hirin kaivauksissa olisi löydetty suurikokoisia pääkalloja n. 20 kpl. Uutisessa oli jopa mainittu kaksi Tel Avivin yliopiston arkeologia ja heidän kommenttejaan. Ne, jotka asiaa tarkastivat, havaitsivat kuitenkin pian, että ko. yliopistossa ei ole mainittuja arkeologeja eikä heitä löydy muistakaan lähteistä. Uutiseen liitetty kuva oli myös väärennös. Ihmisen ei pitäisi yrittää vahvistaa Raamatun omilla valheilla ja kuvitelmilla. Kyllä Jumala itse valvoo sanansa.

Lääketieteessä tunnetaan kasvuhäiriö, jolloin ihminen kasvaa paljon tavallista kookkaammaksi. Tällaisten ihmisten luurankoja on ollut näytteillä maailman museoissakin. Raamatun mainitsemat muinaiset jättiläiset (esim. 1.Moos.6:4) olivat kuitenkin oma rotunsa. Muinaisissa kiveen kaiverretuissa kuvissa on päämies kuvattu usein paljon kookkaampana kuin hänen alamaisensa. Sillä voidaan toki alleviivata hänen valtansa suuruutta alamaisiin nähden. Mutta entä jos jossakin kuvassa onkin ikuistettu Raamatun mukainen jättiläisrotuun kuuluva hallitsija? Hyvin monissa kulttuureissa jättiläiset ovat olleet mukana taruissa ja saduissa. Myös muinaiset kreikkalaiset ja roomalaiset ym. legendat mahtavista, mutta ihmisoloisista jumalista ja sankareista ovat hyvinkin voineet saada alkunsa Raamatun jättiläisistä. Siihenhän viittaa jo Raamatun 1.Moos.6:4 maininta: ”...nämä olivat noita muinaisajan kuuluisia sankareita.” Sankareita kyllä, mutta vain ihmisten edessä ja mielissä. Ei Jumalan.

Yläkuvassa kuningatar Elisabeth ihmettelee irlantilaisen ”jätin” Charles Byrnen (1700 -luku) luurankoa Hunterian Museumissa v.1962

Sumerilainen kulttuuri Mesopotamiassa (Etelä-Irakissa) on vanhin ihmiskunnan tunnetuista kulttuureista ja ajoittuu aikaan n. 3000 vuotta eKr. Sumerilainen kivipiirros (oik. kesk.) kuvaa jättikokoista kuningasta valtaistuimellaan. Vastaavasti myöhempi kuva (oik.alh.) joka esittää Assyrian kuningas Sanheribia(705-681 eKr, 2.Kun. 18:13), näyttää kuninkaan samankokoisena kuin muutkin kuvassa olevat henkilöt

